

§ 1-9

Umeå kommuns pensionärsråd (UPR)**Tid:** Fredagen den 5 februari 2021 kl. 09.00-12.25**Plats:** Digitalt sammanträde**Ordförande:** Carin Nilsson (S)**Deltagare:** Se nästa sida**Utses att justera:** Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande**Justeringstid:** torsdagen den 18 februari 2021 kl. 13:00**Sekreterare:** ..... § 1–9
Emil Fridolfsdahl**Ordförande:** .....
Carin Nilsson (S)**Justerare:** .....
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande

BEVIS**Organ:** Umeå kommuns pensionärsråd**Sammanträdesdatum:** 2021-02-05**Förvaringsplats:** Socialtjänstens kansli, Norra flygeln, Stadshuset**Underskrift:** .....
Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

Deltagare**Ordinarie ledamöter**

Carin Nilsson (S), ordförande, äldrenämnden
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande
Lotta Holmberg (M), äldrenämnden
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Håkan Johansson (S), tekniska nämnden
Ulrik Berg (M), byggnadsnämnden
Tomas Wennström (S), kommunstyrelsen §§ 1-3
Veronica Kerr (KD), kommunstyrelsen, tjug. ers. för Tomas Wennström (S) §§ 4-10
Curt Wiklund, PRO
Anna-Lisa Johansson, PRO §§ 4-10
Christer Hansson, PRO
Barbro Kjellberg, SKPF
Roger Näslund, SPF
Marianne Rova, SPF
Per Martin Jonasson, RPG
Valter Jauhiainen, Finska klubben
Birgitta Lindkvist, Demensföreningen

Ej tjänstgörande ersättare

Marianne Normark (L), äldrenämnden
Bror Lander (V), byggnadsnämnden
Marianne Löfstedt (M), tekniska nämnden
Veronica Kerr (KD), kommunstyrelsen
Bertil Holmberg, PRO
Ann Svanberg, PRO
Sten Biström, SKPF
Christer Fjälkebrandt, Demensföreningen

Tjänstepersoner

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare
Linda Burén, processledare
Madelaine Salomonsson, ekonomichef §§ 4-5
Mona Kårebrand Åberg, personalchef § 5
Per Forsberg, utbildningssamordnare § 5
Petra Henriksson, strateg § 7
Anna Wallgren, strateg på Region Västerbotten § 7
Ulla Andersson, planeringssekreterare § 8
Susanna Stenlund, verksamhetschef Utredning äldre § 8

§ 1

Upprop, val av justerare och justeringstid

Britt Jakobsson, PRO, utses att justera protokollet torsdagen den 18 februari kl. 13:00

§ 2

Godkännande av dagordning

UPR godkänner förslaget till dagordning med tillägg av övriga frågor av Britt Jakobsson, PRO, och Christer Hansson, PRO.

§ 3

Genomgång av föregående protokoll

Ordförande Carin Nilsson (S) går igenom förra sammanträdet's protokoll.

§ 4

Äldrenämndens årsbokslut**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Madelaine Salomonsson, ekonomichef, informerar om äldrenämndens årsbokslut. Hon berättar om den ekonomiska utvecklingen under 2020 och hur corona-pandemin har påverkat äldrenämndens ekonomi. Ett lägre antal beviljade hemtjänsttimmar är en av flera faktorer som har resulterat i äldrenämndens totala budgetöverskott på 58,2 mnkr.

Frågor/medskick

Ordförande tillägger att det under våren var många brukare i hemtjänsten som avsåg sig insatser som t.ex. städning, vilket har påverkat budgetutfallet.

Christer Hansson, PRO, ställer en fråga: Är statsbidragen inräknade i ekonomirapporten i årsbokslutet? Madelaine Salomonsson, ekonomichef, svarar: Statsbidragen redovisas över både 2020 och 2021, eftersom återsökningar för 2020 beslutas 2021. Det är svårt att beräkna intäktssidan eftersom det är beroende på vad regeringen beslutar

Han frågar även: När kostnaderna i hemtjänsten har minskat, är det personalkostnaderna som har minskat? Carin Nilsson, ordförande, svarar att hemtjänsten har överanställt personal för att klara av eventuell covid 19-smitta, samtidigt som brukare har av sagt eller minskat sina insatser. De beviljade hemtjänsttimmar överlag har inte heller ökat i förväntad takt, vilket ger ett generellt ekonomiskt resultat som är lägre än förväntat för hemtjänsten.

Barbro Kjellberg, SKPF, ställer en fråga: varför har betalningsansvaret minskat? Madelaine Salomonsson, ekonomichef, svarar att nya rutiner och arbetssätt samt en bättre dialog med regionen har bidragit till färre dagar med betalningsansvar.

Bilagor

Bildspel - ÄN Budgetavvikelse och prognos dec

§ 5

Äldreomsorgssatsningen och äldreomsorgslyftet, plan för 2021**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Madelaine Salomonsson, ekonomichef, Mona Kårebrand Åberg, personalchef och Per Forsberg, utbildningssamordnare, informerar om de statliga medel Umeå kommun får inom äldreomsorgssatsningen och äldreomsorgslyftet och hur förvaltningen planerar att utnyttja medlen.

Äldreomsorgssatsningen innebär att regeringen skjuter till 4 miljarder kronor i riktade statsbidrag till kommunerna. För Umeås räkning ger det ungefär 41 mnkr för 2021. Mer information från Socialstyrelsen väntas komma under februari. Äldreomsorgssatsningen ska gälla för 2021, 2022 och 2023.

Äldreomsorgslyftet å sin sida är en statlig satsning för kompetenshöjande insatser. Kompetenshöjande insatser omfattar utbildning till undersköterska och vårdbiträde. Medel som inte har använts ska återbetalas.

Frågor/medskick

Barbro Kjellberg, SKPF, funderar över hur det fungerar med dokumentationen i äldreomsorgen med anledning av Inspektionen för vård och omsorgs kritik om bristfällig dokumentation. Ordförande svarar att den kritiken främst var riktad mot regionerna.

Christer Hansson, PRO, påpekar att han är positiv till den redovisade planeringen av äldreomsorgssatsningen.

Marianne Löfstedt, tekniska nämnden, funderar på var språkutbildningsinsatser ligger budgetmässigt. Ordförande svarar att det inte är en del av äldreomsorgssatsningen, men att det däremot finns språkutbildning i äldrenämndens ordinarie budget.

Ann Svanberg, PRO, frågar om vad som menas med överdödlighet och hur överdödligheten för 2020 har sett ut. Ordförande svarar att det trots covid-19 inte är fler som har dött i kommunens äldreomsorg jämfört med ett normalt år. Det innebär att det inte fanns någon överdödlighet för 2020 i kommunens äldreomsorg.

Roger Näslund, SPF, frågar: vad är skillnad på kompetensutveckling inom äldreomsorgssatsningen och äldreomsorgslyftet? Per Forsberg, utbildningssamordnare, svarar att skillnaden är att äldreomsorgslyftet omfattar grundutbildning och formella utbildningar, till exempel undersköterskeutbildningen.

Barbro Kjellberg, SKPF, tycker att det är illa att kommunen får medel men inte har utbildningsplatser för att kunna använda medlen. Per Forsberg svarar att äldreomsorgen får medel för lönebortfall för utbildningarna men att vuxenutbildningen inte har fått statliga medel för att utöka sina utbildningsplatser och därför kan kommunen inte använda alla medel inom äldreomsorgslyftet.

Christer Hansson, PRO, undrar: ingår enhetschefer i äldreomsorgslyftet? Per Forsberg svarar att de ingår i det utvidgade äldreomsorgslyftet för 2021.

Sten Biström, SKPF, ställer en fråga: ingår språkundervisning i äldreomsorgslyftet? Ordförande svarar: Tidigare har det inte funnits i grundutbildningarna, men från och med juli 2021 är planen att det ska ingå i grundutbildningarna för vårdbiträde och undersköterska.

Bilagor

Bildspel - Äldreomsorgslyftet

§ 6

Information om smittläget och vaccinationer**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Linda Burén, processledare, informerar om smittläget och hur kommunens vaccinationsarbete fortskrider. I januari infördes provtagning på vård- och omsorgsboenden av personal två gånger/vecka för att eventuellt kunna upptäcka personal med smitta utan symptom.

En vaccinationsamordnare har anställts av kommunen för att planera och sköta logistik av vaccineringen. Kommunen följer regionens prioriteringar för vilka grupper som ska vaccineras och i vilken ordning, men det råder sekretess för vilka enheter som vaccineras. Den preliminära planen är att alla brukare på kommunens särskilda boenden har fått sin andra dos i mars. Kommunens sjuksköterskor vaccinerar de brukare i hemsjukvården som inte har möjlighet att ta sig till en hälsocentral.

Frågor/medskick

Christer Hansson, PRO, och Barbro Kjellberg, SKPF, undrar om det höga antalet smittade på Nordstjärnan som har redovisats på TV och i tidningar. Ordförande svarar att media visar dödsstatistik i absoluta tal, men inte dödlighet per vårdplats. Det gör att de siffror som redovisats i media ger en missvisande bild. Nordstjärnans vårdplatser har exempelvis ökat från 30 till 60 platser, vilket gör att det inte direkt går att jämföra dödstal på det sätt som TV och tidningar har gjort.

Marianne Löfstedt, tekniska nämnden, frågar om man i fas 2 börjar ovanifrån i åldrarna? Linda Burén svarar: de äldsta vaccineras först.

Britt Jakobsson, PRO, frågar: Hur ser planering ut för vaccinering i hemtjänsten? Linda Burén svarar: Förvaltningen arbetar hårt för att se till att brukarna i hemtjänsten vaccineras så snart som möjligt.

Barbro Kjellberg, SKPF, frågar om hur information går ut till äldre som inte har hemtjänst? Linda Burén svarar att eftersom regionen ansvarar för själva vaccinationerna så är det även de som informerar allmänheten.

Christer Hansson, PRO, hur ska vaccineringen gå till praktiskt och vilket vaccin används? Marianne Normark, äldrenämnden, svarar att regionen överväger att hyra

Nolia eller annan stor lokal för massvaccinationer. De vaccin som används är de med hög täckningsgrad och de som kräver två doser.

PRO ställer en gemensam fråga huruvida hemtjänstbrukare kan neka att ta emot personal som ej är vaccinerad. Ordförande svarar att förvaltningen återkommer med svar.

Bilagor

Bildspel - 210205 UPR - Smittläge och vaccinationer

§ 7

God och nära vård**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Petra Henriksson, strateg, och Anna Wallgren, strateg på Region Västerbotten, informerar om arbetet med att ställa om till en nära vård och vad det innebär. Omställningen till en nära vård syftar till att förbättra kontinuitet, tillgänglighet och delaktighet. Målet är även att hälso- och sjukvården bättre ska kunna ta om hand en befolkning med fler multisjuka patienter och fler personer med kroniska sjukdomar.

Frågor/medskick

Marianne Normark, äldrenämnden, påpekar att hon saknar anhörigperspektivet i processen, men hon tycker det är bra att man pratar om psykiskt sjuka. Petra Henriksson svarar att hon håller med om anhörigperspektivet och att det är många som vårdar sina anhöriga.

Ari Leinonen, fritidsnämnden, tycker det är viktigt att samarbeta över nämnds-, verksamhets- och förvaltningsgränser. Han poängterar att framtidens förtroendevalda har ett viktigt arbete med att ställa om till en nära vård.

Bilagor

Bildspel – God och nära vård

§ 8

Avgift för städning**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ulla Andersson, planeringssekreterare, och Susanna Stenlund, verksamhetschef Utredning äldre, informerar pensionärsrådet om en ny avgift för städning en gång i veckan som tidigare har saknats men som nu kommer att införas.

Medskick/synpunkter

Britt Jakobsson, PRO, menar att det är en hög avgift, att alla äldre inte når maxtaxa och att många äldre har låga pensioner. Ulla Andersson svarar att förvaltningen följer lagstiftningen för att räkna ut avgifter och att man tar hänsyn till inkomster på individnivå. Städning är även sedan tidigare en separat avgift.

Barbro Kjellberg, SKPF, frågar hur lång tid varje städpass är på ett ungefär. Susanna Stenlund svarar att standardtiden för två rum och kök är 1 timme och 45 minuter. Hon tillägger även att den föreslagna avgiften för städ en gång i veckan gäller för de personer som i framtiden ska beviljas insatsen, inte de som har den för närvarande.

Christer Hansson, PRO, frågar vilka beräkningsgrunder som finns för att höja olika avgifter. Ulla Andersson svarar att det beror på individuella förhållanden.

Bilagor

Bildspel – Städ en gång per vecka

§ 9

Korta punkter/återrapporter**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Aktuellt från styrelser och nämnder*Fritidsnämnden*

Ari Leinonen (S) berättar om hur nämnden arbetar med ungdomar från dysfunktionella familjer. Han informerar om att de som tillhör åldersgruppen födda 2002 och tidigare nu kommer att åter få tillgång till kommunens sport- och fritidsanläggningar.

Kommunstyrelsen

Tomas Wennström (S) informerar om arbetet med att se över styrning och ledning av olika beslutsfunktioner. Det gäller kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, kommunala bolag och rådgivande organ. I det arbetet ingår en översyn av pensionärsrådets funktion.

Byggnadsnämnden

Bror Lander (V) informerar om att det har kommit in relativt få ansökningar för bostadsanpassning.

Tekniska nämnden

Håkan Johansson (S) berättar om att snöskottningen fortfarande ställer till problem för tekniska nämnden. Han ger UPR information om att Kollektivtrafikprogrammet är ute på remiss från 1 februari till 1 april.

Medskick/synpunkter

Britt Jakobsson, PRO, understryker att pensionärsrådet vill delta i förändringsarbetet med reglementet för rådet.

Curt Wiklund, PRO, frågar: när går arbetet igång med Huset på torget? Linda Burén svarar att Huset på torget har varit ett vilande projekt men att det startar upp på nytt inom kort.

§ 10

Övriga frågor

Britt Jakobsson, PRO, undrar om det finns möjlighet att få en föredragning av Anna Karlander om ofrivillig ensamhet till ett framtida pensionärsråd. Ordförande svarar att hon och sekreteraren ska undersöka de möjligheterna.

Christer Hansson, PRO, frågar om Kollektivtrafikprogrammet ska skickas ut på remiss. Ordförande svarar att Emil Fridolfsdahl, sekreterare, skickar ut programmet efter sammanträdet.